

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001061

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіжук Інна Володимирівна

2. Inna V. Sizhuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (музичне мистецтво)

Дата захисту: 15-04-2026

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: ПОЧАТКОВИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КИЇВСЬКА ДИТЯЧА ШКОЛА МИСТЕЦТВ №5 ІМЕНІ Л. РЕВУЦЬКОГО»

Код за ЄДРПОУ: 05459631

Місцезнаходження: вулиця Борщагівська, Київ, 03056, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12155

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.27, 18.41.01.17

Тема дисертації:

1. Розвиток музичності молодших школярів у процесі фортепіанного навчання в мистецьких школах
2. Development of musicality of younger schoolchildren in the process of piano training in art schools

Реферат:

1. Дисертацію присвячено розв'язанню актуальної науково-педагогічної проблеми розвитку музичності молодших школярів у процесі фортепіанного навчання в мистецьких школах. У дослідженні здійснено теоретичне обґрунтування, розроблено та експериментально перевірено педагогічні умови і методику розвитку музичності учнів молодшого шкільного віку в умовах сучасної початкової спеціалізованої мистецької освіти. На основі аналізу філософських, психологічних і педагогічних джерел уточнено сутність поняття «художня обдарованість» як інтегральної властивості, що проявляється з урахуванням специфіки різних видів мистецтва. Осмислення категорії художньої обдарованості дало змогу конкретизувати й поглибити розуміння феномена музичності та сформулювати його авторське визначення в контексті нашого дослідження. У дисертації музичність визначається як складна інтегративна якість особистості, що являє собою здатність до емоційного осягнення змісту музичного твору на основі звукообразного мислення та

спеціальних здібностей, що забезпечує продуктивність музичної діяльності. Здійснено історико-педагогічний аналіз розвитку уявлень про музичність, визначено особливості її прояву в учнів молодшого шкільного віку. У дисертації представлено змістовно-структурну характеристику музичності молодших школярів у єдності чотирьох взаємопов'язаних компонентів: мотиваційно-інформаційного; операційно-перцептивного; емоційно-оцінного; творчо-діяльнісного. Мотиваційно-інформаційний компонент включає такі елементи: інтерес до музичного мистецтва, музично-естетичні знання, музично-теоретична поінформованість. Операційно-перцептивний компонент охоплює такі елементи: музичні здібності, здатність до диференціації музичної мови, виконавські уміння. Емоційно-оцінний компонент складається з таких елементів: виразність емоційної реакції на музику, наявність і характер асоціацій, оцінка музичного змісту. Творчо-діяльнісний компонент включає такі елементи: яскравість уяви та фантазії, самостійність у виконавській діяльності, здатність до інтерпретації музичних творів. У дисертації розглянуто розвиток музичності молодших школярів у процесі фортепіанного навчання в умовах сучасної мистецької школи. Здійснено порівняльну характеристику двох навчальних програм з фортепіано з періоду незалежної України – програми 1998 року, де укладачем був І. Рябов, та Типової початкової програми з навчальної дисципліни «Музичний інструмент фортепіано» з елементарного підрівня початкової мистецької освіти 2019 року. Встановлено, що Типова навчальна програма елементарного підрівня (2019) більшою мірою відповідає сучасним соціокультурним запитам, орієнтована на загальноестетичний розвиток учнів, варіативність змісту та поступове формування їх художніх нахилів без передчасної професіоналізації. Доведено, що взаємозв'язок змістовно-структурних компонентів музичності та змістового наповнення дисципліни «Музичний інструмент фортепіано» за Типовою програмою створює науково-методичне підґрунтя для розроблення сучасної авторської методики розвитку музичності молодших школярів. У дослідженні визначено та науково обґрунтовано педагогічні умови підвищення ефективності розвитку музичності молодших школярів, а саме: створення емоційно-позитивної атмосфери на заняттях, ситуації успіху під час фортепіанного навчання; використання доступного та водночас високоякісного музичного матеріалу, опора на творчий доробок українських композиторів задля активізації інтересу до музичного мистецтва учнів молодшого шкільного віку; комплексне використання різних форм навчальної діяльності та різних видів музичної діяльності, а також залучення інших видів мистецтв для забезпечення синтезу теоретичної, міжчуттєвої та практичної складових навчального процесу; забезпечення творчої самостійності учнів в опрацюванні різних за стилем і жанром фортепіанних творів, спонукання до створення власного художнього продукту. У дисертаційному дослідженні здійснено теоретичне обґрунтування та експериментальну перевірку поетапної методики розвитку музичності молодших школярів у процесі фортепіанного навчання в мистецьких школах, побудованої на засадах діяльнісного, особистісно зорієнтованого та гедоністичного методологічних підходах. Розроблено та впроваджено чотири етапи реалізації авторської методики розвитку музичності молодших школярів: орієнтувально-спонукальний; перетворювально-технологічний; поглиблювально-аналітичний; продуктивно-синтезуючий. Метою першого – орієнтувально-спонукального – етапу є стимулювання інтересу учнів до музичного мистецтва та створення умов для формування мотивації, розвитку інтересу до творчої діяльності, а також забезпечення емоційно-позитивного ставлення до фортепіанного навчання.

2. The dissertation is dedicated to solving the current scientific and pedagogical problem of developing musicality of younger schoolchildren in the process of piano training in art schools. The study provides theoretical justification, develops and experimentally tests pedagogical conditions and methods for developing musicality of younger schoolchildren in the conditions of modern primary specialized art education. Based on the analysis of philosophical, psychological and pedagogical sources, the essence of the concept of "artistic talent" as an integral property that manifests itself taking into account the specifics of various types of art has been clarified. Understanding the category of artistic talent has made it possible to specify and deepen the understanding of the phenomenon of musicality and formulate its author's definition in the context of our study. In the dissertation, musicality is defined as a complex integrative quality of a person, which is the ability to emotionally comprehend the content of a musical work based on sound-shaped thinking and special abilities that ensure the productivity of

musical activity. A historical and pedagogical analysis of the development of ideas about musicality has been carried out, and the features of its manifestation in primary school students have been identified. The dissertation presents a content-structural characteristic of the musicality of primary school students in the unity of four interrelated components: motivational-informational; operational-perceptive; emotional-evaluative; creative-active. The motivational and informational component includes the following elements: interest in musical art, musical and aesthetic knowledge, musical and theoretical awareness. The operational and perceptual component includes the following elements: musical abilities, the ability to differentiate musical language, performing skills. The emotional and evaluative component consists of the following elements: expressiveness of emotional reaction to music, the presence and nature of associations, assessment of musical content. The creative and activity component includes the following elements: brightness of imagination and fantasy, independence in performing activities, the ability to interpret musical works. The dissertation examines the development of musicality of junior schoolchildren in the process of piano training in a modern art school. A comparative characteristic of two piano curricula from the period of independent Ukraine was carried out - the 1998 program, compiled by I. Ryabov, and the Typical Primary Curriculum for the Academic Discipline "Musical Instrument Piano" from the elementary sublevel of primary art education in 2019. It was established that the Typical Curriculum for the elementary sublevel (2019) meets modern socio-cultural needs to a greater extent, is focused on the general aesthetic development of students, the variability of content and the gradual formation of their artistic inclinations without premature professionalization. It is proven that the relationship between the content-structural components of musicality and the content of the discipline "Musical Instrument Piano" according to the Standard Program creates a scientific and methodological basis for the development of a modern author's methodology for the development of musicality in younger schoolchildren. The study identified and scientifically substantiated pedagogical conditions for increasing the effectiveness of the development of musicality in younger schoolchildren, namely: creating an emotionally positive atmosphere in classes, situations of success during piano training; using accessible and at the same time high-quality musical material, relying on the creative work of Ukrainian composers to stimulate interest in musical art among younger schoolchildren; comprehensive use of various forms of educational activity and various types of musical activity, as well as involving other types of art to ensure the synthesis of theoretical, intersensory and practical components of the educational process; ensuring students' creative independence in working on piano works of different styles and genres, encouraging them to create their own artistic product. The dissertation research provides theoretical justification and experimental verification of a phased methodology for developing the musicality of younger schoolchildren in the process of piano training in art schools, built on the principles of activity-based, personally oriented, and hedonistic methodological approaches. Four stages of the implementation of the author's methodology for the development of musicality in younger schoolchildren have been developed and implemented: orientation-motivational; transformational-technological; in-depth-analytical; productive-synthesizing.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Сіжук І.В. (2023) Змістовно-структурна характеристика музичності молодших школярів. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти, випуск 30, С. 15-140

URL:<https://sj.edu.edu.ua/index.php/tmae/article/view/1496/1222>

- 2. Сіжук І.В. (2024) Фортеп'яне навчання в мистецьких школах як засіб розвитку музичності молодших школярів. Наукові записки серія: педагогічні науки, випуск 9, Ужгород – 2024, С.152-156
URL:<https://sites.google.com/uica.education/nayka/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B8-9/9-25?authuser=0>
- 3. Сіжук І. В. Методологічні засади розвитку музичності молодших школярів. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. 2025. Випуск 34. С. 14-19. URI: <https://enpuir.edu.edu.ua/handle/123456789/51359>
- 4. Sizhuk Inna Theoretical Foundations of Forming Primary Schoolchildren's Musicality
URL:https://intellectualarchive.com/Journal_Files/IAJ_2023_01.pdf
- 5. Сіжук І.В. (2021) Музичність як складова художньої обдарованості молодших школярів», Збірник матеріалів XIX Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О.П.Рудницької
URL:http://ipood.com.ua/data/NDR/nonNDR_publications/5_17_2022_zbirnyk_Rudnytska.pdf
- 6. Сіжук І.В. Історичні передумови розвитку сучасної мистецької освіти в Україні

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завадська Тетяна Миколаївна
2. Tetiana M. Zavadska

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4805-5142

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=rMnb4eIAAAAJ&hl=uk>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58103154400>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорошенко Тетяна Володимирівна
2. Tetiana V. Doroshenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8751-421X**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=NTC1Nn0AAAAJ&hl=uk>; Scopus Author ID: 57203247942**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02125674**Місцезнаходження:** вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Овчаренко Наталія Анатоліївна
2. Nataliia A. Ovcharenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4874-1716**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Криворізький державний педагогічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 40787802**Місцезнаходження:** проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Щолокова Ольга Пилипівна
2. Olha P. Shchokolova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0009-0004-0798-2008**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com/citations?user=xsUM3ksAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гризоголазова Таміла Іванівна

2. Tamila I. Hryzohlazova

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8214-0976

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=Q3HbpjAAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гуральник Наталія Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гуральник Наталія Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна